

ପଞ୍ଚତୀର୍ଥରେ : ରୋହିଣୀକୃଷ୍ଣ

ଭାସ୍କର ମିଶ୍ର

ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ଅତି ପବିତ୍ର ତଥା ପ୍ରାଚୀନ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ରୋହିଣୀକୃଷ୍ଣ ଅନ୍ୟତମ । ପୁରାଣର ବର୍ଣ୍ଣନାନୁସାରେ କଳ୍ପବଟ ବୃକ୍ଷମୂଳରେ ତଥା ରୋହିଣୀକୃଷ୍ଣ ପାର୍ଶ୍ବରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାଚୀନ ସମୟରୁ ପୂଜିତ ଶ୍ରୀନୀଳମାଧବ ହିଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଦାରୁବ୍ରହ୍ମ ରୂପ ଧାରଣ କରି ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଓ ତତ୍ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ‘ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ’ ନାମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଶଙ୍ଖାକୃତି କ୍ଷେତ୍ରର ନାଭି ଦେଶରେ ଏହି ପରମ ପବିତ୍ର କୃଷ୍ଣଟି ରହିଅଛି । ଅପରପକ୍ଷରେ ‘ବାମଦେବ ସଂହିତା’ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ରଚିତ ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ଶଙ୍ଖକ୍ଷେତ୍ରର ତିନିଗୋଟି ଆବରଣ ରହିଛି । ନାନା ତୀର୍ଥ ସମନ୍ୱିତ ଉକ୍ତ ମହାନ କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରଥମ ଆବରଣରେ ବିଷ୍ଣୁ ନିର୍ମାଳ୍ୟ ଭୋଜନୀ ଆଦ୍ୟାଶକ୍ତି ବିମଳା ଓ କାରଣବାରରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ରୋହିଣୀକୃଷ୍ଣ ବିଦ୍ୟମାନ । ପୁରାଣରୁ ମିଳୁଥିବା ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ ବଟବୃକ୍ଷଠାରୁ ମାତ୍ର ୧୦୦ ଗଜ ଦୂରରେ ରୋହିଣୀକୃଷ୍ଣ ଅବସ୍ଥିତ ।

‘କୃଷ୍ଣ ହୋତଦ୍ରୋହିଣାଖ୍ୟଂ କାରଣାଖ୍ୟଜଳେନ ବୈ ।

ସମ୍ବତଂ ତିଷ୍ଠତେ ନିତ୍ୟଂ ସ୍ବର୍ଗନାଦୁକ୍ଷ ମୁକ୍ତିଦମ୍ ।

ଅତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତଂ ବାରି ପ୍ରଳୟେତଯତ୍ ପ୍ରବର୍ତ୍ତତେ ।

ଅତ୍ରେବ ଲୀୟତେ ପଶ୍ଚାତ୍ ସ୍ଥାତ୍ରେହିଣସଂଜ୍ଞକମ୍ ॥’

(ସ୍କନ୍ଦ-ଉତ୍କଳ-୪ ଅଧ୍ୟାୟ ୨୩/୨୪ ଶ୍ଳୋକ)

ବ୍ରହ୍ମ ପୁରାଣର ଉଲ୍ଲେଖ ଅନୁସାରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ପବିତ୍ର ପଞ୍ଚତୀର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ରୋହିଣୀକୃଷ୍ଣ ଅନ୍ୟତମ । ଯଥା-

‘ମାର୍କଣ୍ଡେୟଂ ବଟଂ କୃଷ୍ଣଂ ରୋହିଣେୟଂ ମହୋଦଧିମ୍ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ସରଣ୍ଠେବ ପଞ୍ଚତୀର୍ଥବିଧୁଃ ସ୍ମୃତଃ ॥’

(ବ୍ରହ୍ମ, ୫୭ ଅଧ୍ୟାୟ ୧୧ ଶ୍ଳୋକ)

ଅର୍ଥାତ୍, ଏହି ରୋହିଣୀ ନାମକ କୃଷ୍ଣ କାରଣ ଜଳରେ ସର୍ବଦା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଅଛି । ଏହାକୁ ସ୍ବର୍ଗ କଲେ ଜଗତର ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ଏହି କୃଷ୍ଣରେ ଥିବା ଜଳ ପ୍ରଳୟ କାଳରେ ବର୍ଷିତ ହୋଇ ପୁଣି ଏହିଠାରେ ହିଁ ଲୀନ ହୋଇଯାଏ । ସେହି କାରଣରୁ ଏହାର ନାମ ରୋହିଣୀ ହୋଇଛି । ରୋହିଣୀ ଶବ୍ଦରୁ ରୋହିଣୀକୃଷ୍ଣ । ରୋହିଣୀ

ଅଭିଧାନିକ ଅର୍ଥ ହେଲା ଆରୋହଣ । ପୁନଶ୍ଚ ସ୍କନ୍ଦ ପୁରାଣର ଉତ୍କଳ ଖଣ୍ଡରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯେ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯମରାଜାଙ୍କୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ନାଭି ଦେଶରେ କେବଳ ତିନିଗୋଟି ପବିତ୍ର ସ୍ଥଳ ରହିଛି ବୋଲି କହିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ ରୋହିଣୀକୃଷ୍ଣ, ବଟବୃକ୍ଷ ଓ ସ୍ବୟଂ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ । ବ୍ରହ୍ମ ପୁରାଣର ଉଲ୍ଲେଖ ପ୍ରକାରେ ଏହି ପବିତ୍ର କୃଷ୍ଣ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପାଦଛ ଶ୍ରେଣୀ ଥିଲା । ଏପରିକି ଅନ୍ୟ କେତେକ ପୁରାଣର ବର୍ଣ୍ଣନାନୁସାରେ ପ୍ରଥମେ ଦାରୁଙ୍କର ଏହି କୃଷ୍ଣରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଥିଲା । ବିଦ୍ୟାପତିଙ୍କୁ ବିଶ୍ବାବସୁ ଭଗବାନଙ୍କ ସ୍ଥାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନୀଳମାଧବ ରୋହିଣୀକୃଷ୍ଣ ଓ ଅକ୍ଷୟ ବଟ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ନିକୃଞ୍ଚ ଭିତରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ମହାତୀର୍ଥର ନାମ ରୋହିଣୀ । ଏଥିରେ ସ୍ନାନ କଲେ ନରମାନେ ବୈକୁଣ୍ଠ ଧାମକୁ ଗମନ କରନ୍ତି ।

ରୋହିଣୀକୃଷ୍ଣର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସ୍କନ୍ଦ ପୁରାଣର ଉତ୍କଳ ଖଣ୍ଡରେ ବିସ୍ତୃତ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । ତାହା ହେଲା - ସତ୍ୟଯୁଗରେ ଏକ ତୃଷାର୍ତ୍ତ କାଳ ଏହି କୃଷ୍ଣର କାରଣବାରରେ ବୁଡ଼ି ମୋକ୍ଷ ଲାଭ ପୂର୍ବକ ଚତୁର୍ଭୁଜ ହୋଇଥିଲା । ଯଥା-

‘ଯାବତ୍ ସ୍ତୋତୁଂ ସମାରେଭେ ହର୍ଷ ସଂପ୍ଳୁଲ୍ଲ ଲୋଚନଃ ।

ଉଦଂନ୍ୟାର୍ତ୍ତ ସମାୟାତଃ କୃତଶ୍ଚିଦ୍ବାୟସୋଭମଃ ॥

କାରଣୋଦକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣେ ତସ୍ମିନ୍ କୃଷ୍ଣେ ନିମଜ୍ୟତମ୍ ।

ବିଲୋକ୍ୟ ମାଧବଂ ନୀଳରତ୍ନକାନ୍ତିଂ କୃପାନିଧିମ୍ ॥

କାଳଦେହଂ ସମୁଷ୍ଣଜ୍ୟ ଲୁଣମାନଂ ମୁହୁଃକ୍ଷିତୌ ।

ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଗଦାପାଣିସ୍ତସ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ବେ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ॥’

(ସ୍କନ୍ଦ, ଉତ୍କଳ ୨ ଅଧ୍ୟାୟ, ୩/୪/୫ ଶ୍ଳୋକ)

ଅର୍ଥାତ୍, ସୃଷ୍ଟି କାଳରେ ବ୍ରହ୍ମା ଏହି ପବିତ୍ର ତଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁପ୍ତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆସି ଏଠାରେ ମାଧବଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଚିତ୍ତରେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ମୃତି କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବାବେଳେ କୌଣସି ଏକ ସ୍ଥାନରୁ ବୃହତ୍ କାଳ (ଭ୍ରଷଣ କାଳ) ଜଳ ପିପାସାରେ ଆତୁର ହୋଇ ସେହି କାରଣ ଜଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୋହିଣୀକୃଷ୍ଣରେ ବୁଡ଼ି ସେଠାରେ ନୀଳମାଧବ ରୂପୀ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ବାରମ୍ବାର ଭୂମିରେ ଗଡ଼ିଥିଲା ।

ତତ୍ପରେ କାକ ଦେହ ତ୍ୟାଗ କରି ଚତୁର୍ଭୁଜ ପୂର୍ବକ ଶଙ୍ଖ-ଚକ୍ର-ଗଦା
ଧାରଣ କରି ନୀଳମାଧବଙ୍କ ସମୀପରେ ରହିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଧ୍ବଜ ପୁରାଣ
ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବିଦ୍ୟାପତି ଓ ରାଜା ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆଗମନ
କରିବା ଅବସରରେ ରୋହିଣୀ କୁଣ୍ଡର ଦର୍ଶନ କରିଥିବା ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

ରୋହିଣୀ କୁଣ୍ଡର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ତଥା ପବିତ୍ରତା ସମ୍ପର୍କରେ ଓଡ଼ିଶାର
ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ କବିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଦିକବି ସାରଳା ଦାସ, ଯଶୋବନ୍ତ
ଦାସ, ଅତ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଦାସ, କବି ସମ୍ରାଟ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ପ୍ରମୁଖ ତାଙ୍କ
ରଚିତ ମହାଭାରତ, ପ୍ରେମ ଭକ୍ତି ବ୍ରହ୍ମ ଗୀତା, ହରିବଂଶ, ରସିକ
ହାରାବଳୀ କାବ୍ୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଯଥା-

‘ରୋହିଣୀ କୁଣ୍ଡେ କିରାତ ରାୟେ ନିରୋପଇ ଆସି,
ପାତାକୁଂ ଫୁଟିଣ କୃଷ୍ଣ କଲେବର ଦିଶି ।
ଅଷ୍ଟାଦଶ ହାତ ଉତ୍ତରାୟଣ କାୟେ
ସବୁନ୍ତି ଦିଶିଲେ ହରି ରକତ ଚନ୍ଦନ ବୃକ୍ଷ ।’

(ମହାଭାରତ ସଂ - ଆର୍ତ୍ତବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତି, ମୁଷଳୀପର୍ବ, ପୃ. ୧୧୨)

ସାରଳା ଦାସ କୃତ ମହାଭାରତର ଉପରୋକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନାନୁଯାୟୀ,
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଦାରୁ ରୂପରେ ଏହି କୁଣ୍ଡରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଥିଲେ ।
ସେହି ପବିତ୍ର ଦାରୁରେ ରାଜା ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ, ଶବର ରାଜ ବସୁ ଓ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ
ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କ ସାହଚର୍ଯ୍ୟରେ ବିଗ୍ରହ ନିର୍ମାଣ କରାଇଥିଲେ ।

କବି ଯଶୋବନ୍ତ ଦାସ ତାଙ୍କ ରଚିତ ପ୍ରେମ ଭକ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଗୀତାରେ
ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡର ମହିମାଗାନ କରି ଲେଖିଛନ୍ତି -

‘ତଳେ ତା ରୋହିଣୀର କୁଣ୍ଡ । କାରୁଣ୍ୟଜଳ ଯେଥୁ ରୁଣ୍ଡ ।
କାକ ଯେ କୁଣ୍ଡରେ ପଡ଼ିଲା । ଦେଖିଲେ ଚତୁର୍ଭୁଜ ହେଲା ।
(ପ୍ରେମ ଭକ୍ତି ବ୍ରହ୍ମ ଗୀତା - ୫ ଅଧ୍ୟାୟ)

ସେହିପରି ଅତ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଦାସଙ୍କ ‘ହରିବଂଶ’ର ୭ମ ଖଣ୍ଡରେ
ବସୁ-ଶବର ଏହି ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡର ପାର୍ଶ୍ବରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପିଣ୍ଡକୁ ପୂଜା
କରିବା, କୁଣ୍ଡର ଜଳରେ ପ୍ରତିମାଙ୍କୁ ସ୍ନାନ କରାଇବା, ନୈବେଦ୍ୟ
ଫଳମୂଳ ଅର୍ପଣ, ଚନ୍ଦନ ଘୋରିବା ଆଦି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାର ବର୍ଣ୍ଣନା
କରାଯାଇଛି । ଅପରପକ୍ଷରେ କବି ସମ୍ରାଟ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ତାଙ୍କ କୃତ
ରସିକ ହାରାବଳୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ -

‘ବିନା ତୃଷାତୁରେ ଚତୁରେ କୁଣ୍ଡ ପତନେ ଯହିଁ
କାକର ହେଲା କର ଚାରି କିସ ବିଚାର ତହିଁ ।’

ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ସାରଳାଙ୍କ ‘ମହାଭାରତ’ର ମୁଷଳୀ ପର୍ବରେ
ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡ ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇଥିବା ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରକାରେ -

‘ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ତାକୁ ଘେନି ଯାଅ ବେଗି,
ରୋହିଣୀ କୁଣ୍ଡ ପାଖରେ କାଲି ଥିବ ଜଗି ।
ରୋହିଣୀ କୁଣ୍ଡରେ ଆମ୍ଭେ କାୟା ବଦଳିବୁ,
ବଉଦ୍ଧ ଅବତାରରେ କାୟା ଦେଖାଇବୁ ।

X X X X

ରୋହିଣୀ କୁଣ୍ଡରେ ଆମ୍ଭେ ବିଜୟ କରିବୁ,
ନୀଳସୁନ୍ଦର କଳପ ବଟମୂଳେ ଥିବୁ ।’

ଅଧୁନା ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରର ସ୍ୱତ୍ୱଲିପି (Record of
Rights) ମୁତାବକ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଭିତର ବେଢ଼ାଛ ପୂର୍ବ ୭୮ ଓ
୭୮ (କ)ରେ ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡ ବିଦ୍ୟମାନ । ଉକ୍ତ କୁଣ୍ଡରେ ଚତୁର୍ଭୁଜ କାକ
ଓ ପାଦପଦ୍ମ ଅବସ୍ଥିତ । ଜଳକ୍ରୀଡ଼ା ମଣ୍ଡପ ପାର୍ଶ୍ବରେ ତଥା ମା’ ବିମଳାଙ୍କ
ମନ୍ଦିରର ସମ୍ମୁଖ ଭାଗରେ ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡ ଅବସ୍ଥିତ । ଏଠାରେ ପୁରାଣ
ବର୍ଣ୍ଣିତ ପୂର୍ବର କୁଣ୍ଡ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଥିବା ପ୍ରାୟ
ଅଢ଼େଇ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚର ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡ ଆୟତନରେ ୪ ଫୁଟ ପ୍ରସ୍ଥ ଓ
୧୦ ଫୁଟ ଲମ୍ବା ବିଶିଷ୍ଟ ଅଟେ । ମନ୍ଦିର ବେଢ଼ାର ଚଟାଣଠାରୁ ଏକ
ଫୁଟ ଉଚ୍ଚରେ କୁଣ୍ଡଟି ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । କୁଣ୍ଡର ଚଟାଣରେ ଦୁଇଟି
ଚତୁଷ୍ପୋଶ କଳା ମୁଗୁନି ପଥର ଉପରେ ଖୋଦିତ ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱୟ
ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିକରେ ଭୃଷଣ କାକ (ଭୃଷଣ ନାରାୟଣ), ଅନ୍ୟଟି ହେଲା
ନାଭିଚକ୍ର । ଏହା ନୀଳଚକ୍ରର ଆକୃତି ସଦୃଶ । ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡଟି ପୂର୍ବେ
ରାଜା ସୁପରିଷ୍ଠେଷ୍ଟିଙ୍କ ପରିତାଳନାଧୀନ ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ
ସୁନିଆଁ ଦିନ ନିଲାମ ଦିଆଯାଉଥିଲା । ଚଳିତ ବର୍ଷ ଦୁଇ ଲକ୍ଷ ଏଗାର
ହଜାର ଟଙ୍କା ଚାରି ଶହ ପନ୍ଦର ଟଙ୍କାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହରିହର ପତ୍ରୀ
ଓରଫ୍ ବିପିନ୍ ପତ୍ରୀ ମନ୍ଦିର ପ୍ରଶାସନଠାରୁ ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ନିଲାମ
ନେଇଛନ୍ତି । ଗତ ୨୦୦୪ ମସିହାରେ ପ୍ରଶାସନ ପକ୍ଷରୁ ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡର
ଉପର ଓ ଭିତର ପାର୍ଶ୍ବରେ ବ୍ଲାକ୍ ଗ୍ରାନାଇଟ୍ ପକାଯାଇ ଆକର୍ଷଣୀୟ
କରାଯାଇଛି ।

ଆନ୍ଧ୍ର, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ, ଗୁଜରାଟ, ଓଡ଼ିଶାର ଗଞ୍ଜାମ ଓ ପୁରୀ
ଜିଲ୍ଲାର ପଞ୍ଚକୋଶୀ ତୀର୍ଥଯାତ୍ରୀମାନେ ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡ ଦର୍ଶନ ପୂର୍ବକ
ଯଥୋଚିତ ଭକ୍ତି ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାନ୍ତି । ଇଜରାଦାର ତଥା
ମନ୍ଦିର ସେବକ ହରିହର ପତ୍ରୀ ତାଙ୍କ ପିତା କାଶୀନାଥ ପତ୍ରୀ,
ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡର ପବିତ୍ର ଜଳ ସିଞ୍ଚନ କରି ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମନ୍ତ୍ର
ଉଚ୍ଚାରଣ କରିଥାନ୍ତି -

‘ତଦ୍‌ବିଷ୍ଣୋଃ ପରମଂପଦଂ ସଦାପଶ୍ୟନ୍ତି ସୁରୟଃ,
ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ବଚେକୃଷ୍ଣ ରୋହିଣୀୟ ମହୋଦଧି
ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନେ ସରସ୍ୱାନ ପୁନଃ ଜନ୍ମ ନଳଭ୍ୟତେ ।’

ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡର ଇଜରାଦାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପତ୍ରୀଙ୍କ ମତାନୁଯାୟୀ
ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଅନେକ ଯାତ୍ରୀ ବିଭିନ୍ନ ମାନସିକ କରି ଏହି
ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡର ଜଳ ସିଞ୍ଚନ ଓ ଦର୍ଶନ ନିମିତ୍ତ ଏଠାକୁ ଆଗମନ ପୂର୍ବକ
ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ ମଣିଥାନ୍ତି ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଦାଧିକାରୀ
ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ପ୍ରଶାସନ, ପୁରୀ